

REŞAT NURİ

OBJEKTİF

Peşmani Saka

AH, BU kadarı fazla, çok fazla. İki ayda dört arkadaş: Cahit Sıtkı, Hakkı Târık, İrfan Emin, Reşat Nuri, Şâir, gazeteci, avukat, romancı. Bu ağır ecel vergisini ödeyecek kadar insanca zengin değiliz. Reşat Nuri'den sonraki nesiller bir Reşat Nuri verememişlerdir. Hangi genç romancumuzdur o, ki Reşat Nuri'nin yaşında, bugün, evvelâ bir nesli, sonra bir milleti saran ve kendi nev'inde bir edebiyat zevkine vâdî olan «Çalikuşu» nu yazmış olsun? Halk edebiyatı için çırpınan, halk ağzıyla yazan genç hikâyecilerimizden hangisi, bugün gençlik vasfını kaybetmeğe başlayanlar da dahil, hangisi Reşat Nuri kadar halka varabilmiştir?

Büyükleri bu kadar kıt bir edebiyat ve matbuatta, ecelin hoyratça ve gözleri kapalı olarak sallaması, bizde her yeni kaybımıza karşı duyduğumuz dehşeti artırıyor.

Reşat Nuri Güntekin'i otuz altı senedir tanırım. Onun yazıları ve başarıları hakkında susmayı, tercih edenler arasında bile onu sevmeyene rastlamadım. Ona kırılanı görmedim. Şöhretinin zirvesine çıktığı devirlerde, kendi eseri hakkında kendisinin verdiği ağır hükümleri ve samimi tevazuu ile en kısıkanç ihtirasla-

rı bile rahatsız etmeyecek kadar iyi kalbli ve zekiymi. Kurbanının bile hoşuna giden tathil istihzasında iyimser mizacının, müsamahasının ve merhametinin âhengi vardı. Romanlarının da saran tarafı, belki de kahramanlarının paylaştığı bu güzel insan hâliydî.

Bu herkese gülümseyen zekâ, ağzından düşmeyen son sigarasından pek az sonra söndü. Hastalığına dair fena haberler alıyor, fakat en fena haberin bu kadar erken geleceğini bilmiyorduk. Şimdi kaç meslek ve kaç sanat bölümü mâtem içinde: Maarif, matbuat, tiyatro, edebiyat... Ve kaç bin, kaç bin okuyucu. Bunların arasında, kitap rafından Çalikuşu'nu veya Akşam Güneşi'ni çıkarıp bazı sayfaları üzerinde acı hayâllere dalanlar ve kitabın yapraklarına gözyaşları damlayanlar da var. Hele Çalikuşu'nu kırlık çağında okuyup şimdi büyükanne olanlar, kimbilir, hiçkırıklarını tutmak için ne kadar zorluk çekiyorlar.

